

3. série

řešení zasílejte do 1. dubna

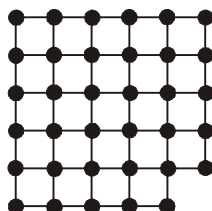
Sotva přibyli do hostince, na radu Kosa, si hned pronajali místnost. Po vybalení zavazadel (zcela skromných) se umyli a až do večere se oddávali příjemnému lenošení. Vyprávěli si, co za ten den zažili, jak musí postupovat dále, a přemítali, co dobrého by si mohli dát k jídlu. Hostinský, dobrácký kulatoučký človíček, je zcela překvapil. Podávala se pečená kuřata, uzené ryby a stoly se prohýbaly pod podnosy s ovocem.

Matěj se cítil polichocen, ale Báře to nedalo a radši se zeptala, zda je ta sláva kvůli nim. „Ne nechejte se vysmát, malí lidičkové,“ dobrácky se rozesmál hostinský, „kdo by něco takového strojl kvůli dětem. Dnes má přijet zeman z Rajčínova. Objíždí kraj, aby se s ním seznámil. Má totiž od čaroděje důležitý úkol. A můj hostinec je poslední místo, které navštíví. A tak se snažím, aby se mu dobře zapsalo do paměti. Ale když už jste tady, jezte a pijte, co hrdlo ráčí. Dnes to jde na mne.“ A pomyslel si, co můžou sníst dvě děti s opeřencem. Budiž řečeno k jeho dobru, že pojmy *růstová teorie* či *dítě ve vývinu* pro něj byly zcela neznámé a tudíž ani netušil, *kolik* toho sní hladové dítě po těžkém dni.

Asi za hodinu dorazil zeman Stonek z Rajčínova, mohutně povečeřel a nakonec hostinského a všechny, kteří měli chuť a sílu poslouchat, seznámil se svým posláním. Čaroděj mu dal za úkol sestavit mapu osad, usedlostí a hospod, které jsou něčím význačné, a do té mapy vyznačit ty osady, ve kterých bude umístěna strážní věž. Stonek jim ukázal mapku (velmi ji zjednodušil, nebyl to žádný kartograf) a řekl, že do ní zakreslil jen ty usedlosti, které jsou od sebe vzdáleny 5 mil. A má za úkol vybrat taková místa, aby strážní věž byla v dosahu právě 5 mil.

J-II-3-1

Určete, nejmenší počet strážních věží, tak aby ze žádné osady (usedlosti, hospody) nebyla cesta k nejbližší věži delší než 5 mil. Kolečko označuje místo a čára cestu, která spojuje dvě místa a je dlouhá 5 mil.

Bára s Matějem mu po chvíli řekli, jaký je nejmenší počet a dokonce mu do mapky zakreslili umístění strážnic. Stonka z Rajčínova to příjemně překvapilo a tak se s našimi poutníky seznámil o něco blíže. Snad únava, snad přemíra dobrého jídla či snad příjemná atmosféra nakonec otupily jejich pozornost a tak se každý dozvěděl kam jdou, a co mají v plánu. Snad celý hostinec jim vyslovil podporu a hostinský odkud si vytáhl dvě porce jahodové zmrzliny. Pan Kos jen ojídal víno a smutně pozoroval Báru s Matějem, jak se hřejí na výsluní. O lidech věděl své.

Noc už přestávala být mladá a tak se všichni tři vydali na kutě. Před spaním jim ještě Kos vycinkal, ale Bára i Matěj v polospánku mumlali jen něco o čertech na zdi.

Jaké však bylo jejich ranní překvapení. Pokoj vzhůru nohama, Pan Kos ležel na zemi žlutými nožičkami vzhůru a jejich věci zmizely.

Bára plakala a Matěj dával v duchu za pravdu Kosovi. Nevěděli, co si počít, co dělat a kam se obrátit. Když tu se ozvalo ze země.

„Nechejte toho lamentování trumberové a radši mi pomozte na nohy.“

Děti s radostí vyskočily a daly se do tance a výskání, že málem pana Kosa nadobro zašláply.

„No, no, no, pomalu, nebo dokončíte, co někdo v noci začal.“ A pustil se do vyprávění.

Vyprávěl o tom, jak viděl, že se dovnitř otevřeným oknem vkrádá žlutá mlha, což mu připadalo podivné, a tak se rozletěl okno zavřít. No a jak se jí nadechl... a vzbudil ho až pláč dětí.

Oželeli, oplakali věci, ale řekli si, že nic je nezastaví, když tu se Matěj plácnul do čela a vykřikl:

„Já měl v tlumoku knihu. Víte, co myslím. Tu KNIHU.“ A to bylo zlé. Divná žlutá mlha, po které se dobře spalo, čarodějná kniha pryč - to zavánělo kouzly.

Tak děti seběhly ze schodů a uhodily na hostinského. Pak, když se přidal mluvící kos, hostinský začal tu věc brát vážně. Nakonec se ukázalo, že ten večer tam byli pouze dva, co mohli něco takového udělat. Kouzelnický učeň Škodolibín, který se přišel podívat na tu slávu a rarášek Naschválniček, který si, jako každý večer, zaskočil na žejdlík piva.

Vyrazili nejprve za Škobolibínem, který bydlel blíže.

Po hodině cesty se dostali na mýtinu, kde rostly květiny, které nikdo z nich neviděl. Alespoň si to Bára s Matějem mysleli.

„Ne abyste k nim přivoněli,“ varoval je znenadání pan Kos, „jsou to kouzelné byliny a kdo ví, co dokážou. Já už to viděl.“

Uprostřed té vši nádhery stála chaloupka a zevnitř se ozýval podivný vřískot (asi jako když nastydne koza). No, naši braši se rozhodli pro taktiku hrrr a rychle vběhli dovnitř. Čarodějček Škodolibín zřejmě právě upadl do epileptického záchvatu a dle toho to tam také tak vypadalo. Bára s Matějem, znalí první pomoci, rychle přiskočili. Matěj Škodolibína znehybnil a Bára mu zatím do úst vstrčila dřevěný kolík, aby si nepřekousl jazyk. Avšak v rachitickém těle bylo víc síly než by se zdálo. Velice snadno je setřásl a vztyčil se hrozivě nad nimi.

„Kdo se to tu odvažuje přerušit moje zaklínání?“

„No, my jsme mysleli,“ začal nesměle Matěj „že máte záchvat, že jste nemocný. Tak jsme vám chtěli pomoci“.

Škodolibín zbrunátněl ještě víc, pak zbělel a nakonec... Zcela nečekaně vybuchl v smích.

„Nemocný, ha, ha, ha. Já a nemocný.“ Smál se ještě chvíli.

Po chvílce se uklidnil a byla s ním kloudná řeč. „No zavolejte sem toho svého papagáje, který hlídá venku, asi k tomu má také co říci. A teď mi řekněte, co tady chcete a proč jste sem přišli tak zhurta.“

Matěj už se chystal začít, avšak Bára ho předběhla. „Ukradl jste nám naše věci, seslal spící mlhu a vzal knihu.“ Škodolibín na ně chvíli nevěřičně zíral, pak udělal ve vzduchu tři pohyby rukou a Bára s Matějem se nemohli hnout. Z dálky se ozvalo „už zase“ a slyšeli jen něco dopadnout na zem.

„Přepadli a urazili jste mne v mém vlastním domě. Měl bych vás proměnit v kočky, přemnožily se mi tu totiž myši, ale protože jste mne pobavili dám vám šanci.“ Ve skutečnosti jim dal šanci z jiného důvodu. Chtěl vyzkoušet, zda vůbec mají naději porazit mocného kouzelníka. Pokud neprojdou přes jeho kouzlo, tak se aspoň nebudou mít špatně. Myši je tu dost.

„Rozřešte následující hádanku. Pokud se vám to podaří, kouzlo pomine.“

J-II-3-2

Zjistěte kolik ryb je v jezeře za mou chaloupkou. Minulý týden rybáři vylovili 60 ryb. Já jsem je označil kouzlem – „mluvení“ a rybáři je pak vypustili zpět. Včera vylovili 80 ryb a 5 z nich stále něco povídalo. Řekněte mi, kolik je v rybníku přibližně ryb.

Bára s Matějem byli rádi, že se zbavili očarování a za chvíli je došel i pan Kos se slovy, že být stále ve vzduchu už mu začíná připadat nebezpečné. Škodolibín utrhnul na zahrádce kytičku žlutých květů a dal jim přivonět.

„Teď vám budou nožičky tak rychle kmitat, že za chvíli jste tam, kde chcete být.“ S těmito slovy se s nimi rozloučil.

A opravdu. Ani nevěděli jak (obzvláště pan Kos byl zcela překvapen), ale za chvíli se octli na cestě, která vedla do skal. V tu chvíli přestalo kouzlo působit a pomalu se vydali po cestě. „Teda Matěji, že se nestydíš...“ zažertoval pan Kos, ale když viděl, že oba jeho přátelé jsou zcela zelení, ztuhl. Něco bylo ve vzduchu cítit. Měl malý nosík a tak ho to ze začátku neochromilo, ale nyní musel přiznat, že tu něco opravdu smrdí. Bára najednou vykřikla: „už nemůžu,“ a rychle běžela po cestě zpět. Matěj byl rád, že nebude první kdo selže, a rozběhl se za ní. A tak pan Kos pokračoval dál osamoceně. Pro jistotu šel pěšky. A najednou vidí, že v prostřed cesty sedí takové malé zvířátko.

„Ahoj“ slušně pozdravil, „nevíš, co to tady hrozně smrdí?“ zeptal se pan Kos přímo k jádru věci. Zvířátko si přestalo olizovat tlapičku a po zvířecku (pan Kos ovládal i jiné jazyky než jen lidskou řeč) úlisně pravilo: „Já.“

„A copak jsi zač, že tě vůbec neznám.“ Zeptal se Kos.

„Já jsem z dalekých krajin a sloužím tu u pána Naschválníčka jako domácí hlídač. Jsem dobrej. Ti tví se ke vchodu do jeskyně nedostanou na třicet metrů. A s tebou si poradím.“ Kos přece jenom začal pociťovat zápach a chtěl tu problematiku vyřešit co nejrychleji.

„My ale jdeme za tvým pánem. Ustup daleko, ať můžeme projít. Kdo ví, co jsi vůbec zač.“

„Jsem zorila. A právě před vámi mě můj pán varoval. Vy neprojdete. Ani tudy, ani zadní branou.“ A zorila se plácla přes tlamku.

Kos se vrátil k Matějovi a Báře a vyprávěl jim o svém setkání a hlavně o zadní brance. Pak se rozdělili a začali pátrat. Po chvílce je svolalo Bářino volání.

Stáli před kamennými dveřmi. Neměli kliku, žádné okénko ani nic, co by se dalo uchopit, či za co by se dalo zatáhnout. Pouze uprostřed byl čtvereček vyplněný číslicemi uspořádanými do třech řádků a tří sloupců.

„Matěji zkus něco namačkat,“ poradil mu Kos. A tak Matěj náhodně zmáčknul několik číslic a najednou se ozvalo. „Š P A T N Ý P I N. Z A D E J T E H O Z N O V U.“ Matěj ode dveří s úlekem odskočil. Pak se ale vrátil a začal dveře důkladně prohlížet.

„Matěji, co hledáš,“ zeptala se Bára a snažila se mu nakouknout přes rameno.

„Toto!“ Vítězoslavně ukázal Matěj na malý výstupek na dveřích. Nad ním byl neznatelný nápis. „Kontrolní otázka v případě zapomenutí PIN.“

A Matěj nedočkavě zmáčknul tlačítko.

J-II-3-3

PIN je roven následujícímu počtu týdnů. Představ si, že počasí může být buď jasné a nebo zamračené. Ptám se, v kolika týdnech se vystřídají všechny možnosti počasí.¹

Uvnitř jeskyně bylo přítmí a tak postupovali naši přátelé opatrně. Po chvílce se začalo rozjasňovat, až zpoza rohu nakoukli do větší části jeskyně. Tam kolem ohně seděli skřítki a jak Matěj mohl vidět, prohlíželi si jejich batohy. Mezi nimi na kamenném podstavci seděl jeden a držel na klíně KNIHU.

„Nebojte přes zorilu Gumbo se nedostanou. Ten je spolehlivý.“

Matěje nenapadlo nic lepšího, než zvednout kámen a mrštit jím po raráškoví. Zasažený Naschválníček upustil knihu a hned ji zase zvednul. Zamumlal pár slov a vypadalo to, že se i s knihou proměnil v kámen. Naštěstí to však byl jen kamenný obal.

„To jste tomu dali.“ Zabědoval rarášek, který vypadal ze všech nejstarší.

„Jak ho z toho dostaneme. Jen vylezte, vy co se tam skováváte. My jsme mu říkali, že nemá krást, ale on si nikdy nenechal poradit. Toto budou asi vaše věci. Jen si je vezměte.“ Kos, Matěj i Bára byli připraveni skoro na všechno, ale na něco takového ne. Zmatení vylezli ze svého úkrytu a pomalu se loudali ke třem raráškům.

„No my jsme...“ chtěl nějak vysvětlit Matěj, ale dál se nedostal.

¹ Představme si, že v pondělí může být hezky, v úterý může být hezky a po zbývajících pět dnů už bude zamračeno. Bude-li ještě hezky i ve středu a ve čtvrtek a v pátek bude zataženo, je to jiný typ týdne. To jsou dvě různé možnosti.. Kolik je možností střídání typů dnů, aby žádné dva týdny nebyly stejné.

„Chtěli jste zpět své věci. To dá rozum. Teď nás budou podle něj posuzovat. Že jsme všichni zloději. Ale to víte, není to pravda. My jsme hledali nějakou adresu, na kterou bychom to mohli poslat, ale nikde nic.“ Začal řečnit nejstarší ze skřítků. Ukázalo se, že je to stařešina rodu a proto že Naschválníček se kdesi naučil kouzlit (umíte si asi domyslet, kdo ho to naučil) sesadil ho a sám se stal vládcem. Postupně všichni odešli až jich zůstalo pomálu, protože se jim nechtělo ze své jeskyně. A někdo musel na nového náčelníka dávat pozor. Nakonec jim řekli ať si vezmou všechny věci a odejdou.

„Ale my bez té knihy nemůžeme odejít.“ Řekl Kos. Jak jí od něj dostaneme.

„To buď musí chtít sám a zruší kamenné kouzlo, a nebo byste museli rozluštit hádanku. Ale nikomu z nás se to nepodařilo. Schválníčku řekni jim ji.“

J-II-3-4

Mám číši červeného vína. Upiji z ní polovinu z třetiny a číši doliji bílím vínem. Pak upiji polovinu směsi a opět doliji bílím vínem. Pak upiji třetinu a opět doliji bílím vínem. A nakonec vypiji vše. Řekni, kolik jsem vypil celkem bílého a kolik červeného vína, a kámen se rozpadne v prach.

Když kouzlo pominulo, naši přátelé se opět stali vlastníky KNIHY a nejen to, ukázalo se, že i čarodějná moc Naschválníčka pominula. Celá rodina se na něj sesypala a vyčinila mu co proto. Pak se s přáteli rozloučili a doprovodili je k přednímu vchodu. Matěj už opět začínal zelenat.

„Kam nás to vedete?“ Rychle se zeptal?

„No my jsme si mysleli, že když jste si poradili s Naschválníčkem, že si poradíte i se zorilou. Ji tu také drží nějaké kouzlo a nemůže se vrátit domů.“

Kos se tedy vydal na výzvědy. Zorila překvapená, že opět vidí Kosa, navíc vycházejícího ze strany od jeskyně se po chvílce přestala zdráhat a povyprávěla mu svůj osud. Zrovna držela v šachu šest lvů od mršiny, když tu se odnikud vzal mohutný vír a přinesl ji na toto nehostinné a chladné místo. Tam byl Naschválníček a svázal ji kletbou, že tu musí zůstat, dokud nebude kletba zlomena. Kos se vrátil k spolupoutníkům a řekl jim, co nepěkného Naschválníček vymyslel.

J-II-3-5

Mějme čtverec o 6 x 6 polích. Vystřihněte devět polí ze čtverce tak, aby když ho přiložíte na čtvercový čistý papír (stejněho rozměru jako mřížka) a vystřižená políčka zbarvíte a čtverec otočíte o 90 stupňů a znovu zbarvíte vystřižená pole a toto zopakujete ještě dvakrát, tak celý papír byl zbarvený.

Bára protože byla sečtější, si vzpomněla na jednu knihu, kterou nedávno četla a tak ji nedělalo žádný problém vyřešit tuto úlohu rychle. Zorila zmizela, ale památka na ní se ještě dlouho vznášela nad ruchadlovými poli. Dlouho se tomu místu všichni vyhýbali a tak se nějak pozapomnělo, že vedle lidí tu žijí ještě rarásci.

Naši souputníci se vydali na cestu k hostinci. Přece to nemůže být daleko, když se sem dostali tak rychle. Ale nyní už neměli čarovné květiny a tak do hostince přibyli až pozdě v noci. Poučení z včerejška skromně povečeřeli a šli rychle spát.